

INNEHÅLL

MÖJLIGHETERNA 15

För dig som jobbar med fastighetsförvaltning 16

BYGGSTENAR 19

Hållbar utveckling 20

Stadsdelsutveckling 34

METODER OCH EXEMPEL 57

Hållbar platsutveckling 60

Teknik för hållbara stadsdelar 88

Hållbar och jämlik mobilitet 118

Från källsortering till cirkulära system 136

Hållbar livsstil i stadsdelen 154

Från trygghet till jämlikhet och blomstring 168

MOT DEN RESILIENTA STADSDELEN 185

Varför resiliens 186

LÖNAR DET SIG? 207

Får det löna sig? 208

Källor 225

RECEPT

på cykelkök

Ett cykelkök är en plats där de boende kan komma och fixa sina cyklar tillsammans. En mötesplats där det ordnas fika, cykelkurser och en massa andra aktiviteter som gör att grannar möts över sina cyklar. Det första startade i Los Angeles 2002, nu finns det cykelkök i Gamlestaden i Göteborg, i Bagarmossen i Stockholm och på många fler platser runtom i Sverige.

Ingredienser

- Några boende som vill starta cykelkök.
- En lokal.
- Verktyg.
- Sponsorer eller betalande medlemmar som kan finansiera grundplåten.
- Sociala medier.
- En del envishet.

Gör så här:

Annonsera ut att ni är öppna för att ett cykelkök startas. Bjud kanske in ett befintligt cykelkök och låt dem hålla en workshop. Om några boende vill starta upp, erbjud dem en lokal (helst subventionerad) och stötta dem så gott det går.

Voilà, ett cykelkök är fixat.

Volunteer!

The bike kitchen is a non-profit organization run by volunteers, including the ones keeping it open. You don't need to be a bike pro or mechanic to volunteer! We have regular introductions for those interested. Announce your interest if you want to become one of us!

Welcome to Bagarmossen Bike Kitchen!

- Don't be afraid! No money, casual or expertise at the bike kitchen.
- Put the bike back.
- Become a member: 100 SEK/year. You get access to tools, spare parts, or alcohol work. Ask a volunteer if you are interested of what you can learn!
- Bike parts: leaving the kitchen should be mounted on a bike.
- You cannot store your bike here even if it is not broken.
- Put the bike back again!

Become a member!

- For 100 SEK/year you get:
 - Access to our collective storage of used spare parts.
 - A bike to fix if you want!
 - An opportunity to repair a bike.
 - An opportunity to offer your skills, come as an instructor or help with the workshop.
- Sign up here: [http://www.bikekitchen.se](#)
- Sign up here: [http://www.bikekitchen.se](#)
- 100 SEK/year membership.

BAGARMOSSENS
CYKELKÖK
ÖPPET

Bli volontär!
Cykelklubben är en ideell förening som drivs av frivilliga. Bland annat de volontärer som håller cykelklubben öppet. Du behöver inte vara cykelproffs eller mekaniker för att bli volontär. Vi har regelbundet introduktion för intresserade. Anmäl ditt intresse om du vill bli en av oss!

BLI MEDLEM 2018

Nytt år!
BETALA MEDLENS
AVGIFTEN

Önskelista
i KROKEN!
mätbart
alla plast-
bytter

Hållbar och jämlik mobilitet

Kan en fastighetsägare påverka mobiliteten? Ja, det finns mycket att göra, vilket vi ska titta på här.

Den viktigaste metoden har vi redan diskuterat, den handlar om att skapa stadsdelar där vi kan leva vårt liv, där vi kan fika och handla i vårt lokala centrum, stadsdelar som vi inte behöver resa ifrån hela tiden. I sådana stadsdelar får de som av olika skäl inte har tillgång till eller kan köra bil också tillgång till god service och kan delta i samhällslivet på lika villkor som dem som har tillgång till bil.

Utöver att utveckla platsen går det också att jobba mer specifikt med åtgärder som underlättar cykling och gör bilanvändandet mer effektivt. Vi ska titta på några sådana åtgärder och projekt här.

Brf Frihetens och Gamla stans lådcykelpooler

Ett sätt att minska behovet av bil kan vara att skaffa en lådcykel, den kan användas för allt från skrymmande transporter till att skjutsa barn, något som blir extra lätt om cykeln är eldriven.

En lådcykel kostar och alla vill inte köpa en egen. Därför lämpar den sig bra att låna eller hyra när den behövs. Runtom i landet finns det därför flera lådcykelpooler. De flesta av dem är ganska småskaliga och ideellt drivna men det håller på att växa fram större pooler och i framtiden kan de mycket väl drivas av en kommersiell aktör eller av fastighetsägare i framkant. Här kommer jag att beskriva två olika lådcykelpooler av det slag som finns idag.

Den ena poolen finns hos Brf Friheten, en bostadsrättsförening i ett ganska nybyggt bostadsområde i Bagarmossen i södra Stockholm. Bagarmossen har ni fått läsa om tidigare här, det är en grannskapsenhet från 1950-talet med stort miljöengagemang hos invånarna. Brf Friheten förvaltas av Riksbyggen, som är en av pionjärerna inom hållbar mobilitet som när detta skrivs utvecklar lådcykelpooler i flera områden, framför allt i samband med nybyggnation. Poolen består av fyra cyklar, två trehjuliga lådcyklar – den ena med elmotorer, en tvåhjulig lång lastcykel samt en vanlig cykel som lånas ut till besökande gäster.

Lådcyklar gör det enklare att klara sig utan bil.

Bokningen görs via kalendrar, en för varje fordon där den som bokar får ange namn, telefonnummer och tid för bokning. Cyklarna ägs av föreningen som också betalar för underhållet, som sköts av ett lådcykelföretag.

Information om cykelpoolen förmedlas via ett infoblad i brevlådan och i samband med att boende flyttar in. Poolen har också en egen Facebooksida. .

De flesta som använder poolen är unga vuxna med barn, men även vuxna utan barn brukar nyttja den. Poolen har en fast bas på 15–20 personer men det finns också tillfälliga brukare. Cyklarna används till storhandling, turer till omgivande badsjöar och för transport av gods.

Den andra poolen är Gamla stans lådcykelpool. Gamla stan är som känt den äldsta stadsdelen i Stockholm, en typisk stenstadsdel. Lådcykelpoolen i stadsdelen startades för några år sedan av en boende som fick boinflytandemedel. Att vara medlem kostar några hundra kronor per år men för boende hos Svenska Bostäder och Stadsholmen som förvaltar kvarteren där lådcykelpoolen finns, är det gratis. Poolen drivs via en gårdsförening hos det allmännyttiga bostadsföretaget Svenska Bostäder.

Bokning görs via en särskild app och kommunikation via en Facebooksida. Poolen har 70–80 användare och de två lådcyklarna som finns i poolen används 1–2 gånger per dag. Enstaka familjer har sålt sin bil tack vare poolen.